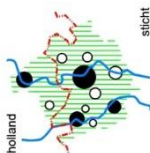


NIEUWSBRIEF

Juli – Augustus 2018 nr. 7



STICHTS-HOLLANDSE HISTORISCHE VERENIGING
opgericht in 1957 gevestigd te Woerden
De SHHV heeft per 1 januari 2018 de Culturele ANBI-status verworven

Werkgebied: De (voormalige) gemeenten: Bodegraven, Driebruggen, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden, Zegveld
Adres: Bekenlaan 20, 3448 XC Woerden / tel. 06-50 25 78 22 / mail@shhv.info / www.shhv.info
Bank: IBAN: NL42 RBRB 0943 3513 40 t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden
KvK-nummer: 40.46.44.34

Uit het bestuur

Van de voorzitter



Vrijwilligers

Onze vereniging kan niet blijven bestaan zonder de inzet van vele vrijwilligers. Ik denk dan aan de leden van de redactie van *Heemtijdinghen*, van de commissie activiteiten, de boekentafel en het bestuur. Maar ook aan helpers bij het versturen van onze uitgaven, het verzorgen van de website en allerlei andere klussen en klusjes die 'even tijd' kosten maar in de praktijk toch de nodige zorg

en aandacht vragen. Het is goed om af en toe eens stil te staan bij al deze toewijding en inzet. Meer dan dat: Op zaterdag 9 juni kwamen veel vrijwilligers op uitnodiging van het bestuur bij elkaar in het Stoomgemaal Teylingens Kamerik. De ontvangst door (ook) vrijwilligers van het gemaal was allerhartelijks (en lekker).



Peter van der Horst geeft uitleg over de werking van het gemaal (Foto: SHHV)

Met een inleiding en een live demonstratie (door Ruud Mees, Peter van der Horst – beiden ook vrijwilliger bij de SHHV! – en anderen) kregen we een mooie indruk van dit juweel van een industrieel monument. Voor velen de eerste keer om mee te maken hoe alles werkt. En voor allemaal een moment om met elkaar bij te praten en banden te versterken en aan te halen, onder het genot van een hapje en drankje. Dank iedereen voor de komst en dank ook aan de vrijwilligers van het gemaal voor de mooie middag. Groet! Niek de Kort – SHHV voorzitter.

Culturele ANBI-status: wat betekent dat?



(Bron: ECB decisions ECB/2003/4 and ECB/2003/5)

De SHHV heeft, zoals eerder al gemeld, de status verworven van Culturele ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling), en wel met terugwerkende kracht tot 1 januari 2018. Wat zijn de (fiscale) voordelen van deze status? De volgende opsomming is niet volledig.

- Vanaf heden betaalt de SHHV geen erf- of schenkbelasting in het geval van bijvoorbeeld eenmalige giften, of legaten die per testament aan de vereniging worden toegekend. Verder hebben donateurs een belastingvoordeel omdat giften fiscaal aftrekbaar zijn.

NIEUWSBRIEF

Juli - Augustus 2018 nr. 07

- Voor donateurs van een *culturele* ANBI, zoals de SHHV, geldt een *extra* giftenaftrek. Particulieren mogen in de aangifte inkomstenbelasting 1,25 keer het bedrag van de gift aftrekken. Ondernemingen die onder de vennootschapsbelasting vallen, mogen 1,5 keer het bedrag van de gift aftrekken in de aangifte vennootschapsbelasting.
- Ook is er een mogelijkheid om *periodiek* te schenken. Om in aanmerking te komen voor de aftrek van periodieke giften, moeten de donateur en de ANBI de gift vastleggen in een overeenkomst.
- Verder kan, onder bepaalde omstandigheden, een vrijwilliger die (structureel) voor de vereniging werkt, de waarde van het *vrijwilligerswerk opvoeren als fiscale aftrekpost* als die vrijwilliger afziet van het daadwerkelijk uitbetalen van de overeengekomen vrijwilligersvergoeding. Bijvoorbeeld: U bent vrijwilliger bij een culturele ANBI. U bent ouder dan 23 jaar. De culturele ANBI betaalt u een vergoeding van € 4 per uur. In dit jaar zou u € 1.440 ontvangen, maar u ziet hiervan af. U mag dit bedrag aftrekken als gift aan de culturele ANBI.
- Voor de goede orde, uw contributie is niet aftrekbaar, maar een extra gift dus wel.
(Informatie ontleend aan de website van De Belastingdienst)

Kortom, de Culturele ANBI-status maakt het aantrekkelijker om donaties en legaten toe te kennen aan de SHHV waarmee wij meer activiteiten kunnen ontplooiën die helpen onze doelstellingen te bereiken. De donateurs, maar ook vrijwilligers, kunnen daarbij een fiscaal voordeel tegemoet zien. Nu zijn belastingzaken meestal niet eenvoudig en ook niet tot in detail geschikt voor een Nieuwsbrief. Daarom beantwoordt het bestuur graag persoonlijke vragen over de mogelijkheden die de Culturele ANBI-status u biedt. Stuur uw vraag naar mail@shhv.info en een bestuurslid neemt contact met u op.

Tips



(Bron: Stadsmuseum Woerden)

Het **Stadsmuseum Woerden** belicht deze zomer een minder bekende kant van de kunstenaar Leo Gestel: zijn relatie met de artistieke Brabantse tak van de familie en zijn commerciële werk voor drukkerij Gestel en Zn. in Eindhoven. Gestel, geboren en getogen in Woerden, was één van de belangrijkste Nederlandse modernisten. De tentoonstelling 'Gestel & Gestel, schilders en drukkers' is te zien van 21 juli 2018 tot en met 13 januari 2019. Meer informatie:

<http://www.stadsmuseumwoerden.nl/tentoonstellingen/gestel-gestel-schilders-en-drukkers>

Kijk ook eens bij het programma van onze zustervereniging in **Vleuten – De Meern – Haarzuilens & Leidsche Rijn** via: <https://www.histvervdmh.nl/agenda/>

Op zaterdag 6 oktober a.s. vindt in de **Philharmonie in Haarlem** weer het Geschiedenisfestival plaats. De tientallen bevlogen tophistorici, meestervertellers en geschiedeniskenners die de podia zullen bevolken staan garant voor een fenomenale dag. Met onder andere Adam Zamoyski, Maarten van Rossem, Herman Pleij, Luc Panhuysen, en Nelleke Noordervliet. Wie er eens is geweest, gaat elk jaar daarna weer. Luc Panuysen – een week later is hij bij de SHHV – en hij signeert zijn nieuwste boek: "Ooggetuigen van de 80-jarige oorlog. Let op: het evenement is niet gratis toegankelijk. Koop uw kaarten vooraf online!

Meer informatie: <https://www.historischnieuwsblad.nl/geschiedenisfestival/index.html>.

NIEUWSBRIEF

Juli - Augustus 2018 nr. 07

Komende activiteiten

Dinsdag 3 juli, 20.00 uur – toegang gratis

***De Veranderende Stad, geschiedenis van de sanitatie* – een lezing door Roos van Oosten**

Locatie: De Dam, Wilhelminaweg 79, 3441 XB Woerden

In de komende decennia staan onze steden en dorpen voor een grote verandering. Waar nu kolen, aardolie en gas de belangrijkste energiebronnen vormen, is het de bedoeling dat we overstappen naar een 'elektrische' maatschappij, gebaseerd op energiebronnen die geen broeikasgassen opleveren. Gasleidingen en benzinepompen naar het museum, en een nieuwe elektrische infrastructuur? Zulke veranderingen zijn er in het verleden ook geweest. Aan het begin van de 17e eeuw werden beerputten vervangen door stenen riolen. Tenminste, dat was de bedoeling. In Leiden pakte men het voortvarend aan, maar in Haarlem bleef voorlopig alles nog bij het oude. Waarom was dat?



(Bakstenen beerput met koepel, opgegraven in Haarlem (1990) in de Jacobijnestraat. Foto: Jos Fielmich).

Archeologisch onderzoek van de afgelopen decennia in historische binnensteden, bijvoorbeeld in Leiden en in Haarlem, heeft aangetoond dat praktisch elk middeleeuws huis over een beerput beschikte. Leiden en Haarlem transformeerden omstreeks 1600 razendsnel van een bescheiden middeleeuws stadje in metropolen. In Leiden werden huizen op grote schaal voorzien van bakstenen riolen. In plaats van opslag van menselijke fecaliën in 'ouderwetse' beerputten, loosden de riolen de menselijke fecaliën rechtstreeks in de gracht. Een huiseigenaar spaarde zo op korte termijn de kosten uit van het laten legen van de beerput door nachtwerkers of secretreinigers. Maar of de overstap van beerput naar riool voor de stedelijke gemeenschap als geheel zo gunstig was, is twijfelachtig. Terwijl in Leiden beerputten werden verruild voor riolen, handhaafde Haarlem de beerput. Het stadsbestuur vaardigde juist gedetailleerde

ordonnanties uit over hoe secretreinigers te werk dienden te gaan. In de voordracht zal stil gestaan worden bij de achtergrond van dit opmerkelijke verschil. Er zal bovendien voorzichtig nagegaan worden of er in Woerden aanwijzingen zijn voor een Leids dan wel een Haarlems patroon.



(Foto: Universiteit Leiden)

Dr. Roos van Oosten is universitair docent Stadsarcheologie (Middeleeuwen en Vroeg Moderne tijd) aan de Universiteit Leiden. Ze doet onderzoek naar de geschiedenis van sanitatie en drinkwater. Van Oosten is binnen het archeologische en historische veld geïnteresseerd in sociaaleconomische onderwerpen, zoals sanitair beheer en de geschiedenis van publieke gezondheid. Ze voltooide de masters archeologie en geschiedenis aan de Universiteit Leiden, waarna ze in 2011 promoveerde bij het departement geschiedenis aan de Universiteit van Groningen met haar proefschrift "De stad, het vuil en de beerput." Dit werk bevat een fraaie sociaaleconomische

analyse van de stedelijke samenleving gedurende de late middeleeuwen en vroegmoderne tijd. Het toont aan dat vroegmoderne stadsbestuurders hun rol als hoeders van het "*gemeen oirbaer*" anders opvatten dan hun Middeleeuwse voorgangers.

NIEUWSBRIEF

Juli - Augustus 2018 nr. 07

Vooruitblik SHHV lezingen – aanvang 20.00 uur, toegang gratis - tenzij anders vermeld

Maandag 17 september Catharine Visser – *Linschoten in beeld, met kansen voor de Oude Hollandse Waterlinie in het landschap* - De Rank, Montfoort.

Maandag 15 oktober Luc Panhuysen – *Het Rampjaar* – Kapel Weddesteyn, Woerden.

Zaterdag 20 oktober Excursie naar de Wierickerschans – nadere informatie elders in dit nummer.

Dinsdag 27 november Paul Bröker – *Ikonen* – Lutherse Kerk, Woerden – Ds. Haitsmalezing.

Maandag 10 december Sophie Visser – *De Reeuwijkse Plassen* – De Dam, Woerden.

Zaterdag 25 augustus: Dagexcursie Bergen op Zoom
Aanmelden verplicht – Kosten € 44,50 p.p.

Zie voor meer informatie onze website: www.shhv.info/activiteiten/dagexcursie/. Let op: de excursie is vrijwel volgeboekt. Nog belangstelling? Stuur een mail naar mail@shhv.info om na te gaan of er nog plaatsen beschikbaar zijn of dat u op de wachtlijst komt te staan. U krijgt zo snel mogelijk antwoord.

Zaterdag 20 oktober, 14.00 uur: Excursie naar Fort Wierickerschans
Zuidzijde 132, 2411 RX Bodegraven Inschrijven verplicht – Kosten € 15,-- p.p.



(Foto: fortwierickerschans.nl)

Aansluitend op de lezing van Luc Panhuysen over het Rampjaar (1672) organiseert de SHHV een excursie naar het Fort Wierickerschans. Het fort is in 1673 gebouwd in opdracht van Willem III (stadhouder) en maakt deel uit van de Oude Hollandse Waterlinie. De geschiedenis over het ontstaan, het gebruik en de latere functies komt uitgebreid aan bod in een rondleiding van circa 1,5 uur. Daarna hebben deelnemers gelegenheid om het Fort verder zelf te verkennen. De ontvangst is om 14.00 uur, met koffie/thee en appelplaatgebak. De kosten van het gehele arrangement bedragen € 15,-- per persoon en dit bedrag kan ter plaatse worden voldaan (geen pinbetalingen!). In verband met het plannen

van de logistiek en de verzorgde rondleiding is aanmelding wel verplicht. Dit kan bij Marianna Kersten, per e-mail kersten33@kpnplanet.nl of per telefoon op 0348 415 528. Let op: het vervoer naar en van het Fort is op eigen gelegenheid (bijvoorbeeld per fiets). Mocht dit problematisch zijn dan kunt u dit bij de aanmelding opgeven. We proberen dan een oplossing te vinden.



De SHHV is ook te volgen op Twitter



en Facebook



Deze Nieuwsbrief is namens het bestuur samengesteld, onder dank aan de vele informanten en tipgevers. **Suggesties voor de volgende Nieuwsbrief? Mail de informatie naar mail@shhv.info**